

PM

RISKUTREDNING VÄSTRABY 13:15
M.FL., BROBY, ÖSTRA GÖINGE
KOMMUN

PM

2023-12-07

Uppdrag: 339914 Västraby 13:15, Broby, Östra Göinge -
Riskutredning
Titel på rapport: Riskutredning Västraby 13:15 m.fl., Broby, Östra
Göinge kommun
Status: PM
Datum: 2023-12-07

Medverkande

Beställare: Östra Göinge kommun
Kontaktperson: Johanna Holgersson
Konsult: Tyréns Sverige AB
Uppdragsansvarig: Robin Magnusson
Kvalitetsgranskare: Erik Smedberg

Revideringar

Revideringsdatum:
Version:
Initialer

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
1.1 Bakgrund	4
1.2 Syfte	4
1.3 Avgränsningar.....	4
2 Riskinventering	5
2.1 Tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter	5
2.2 Seveso-verksamheter och verksamheter som omfattas av lagen om skydd mot olyckor	5
2.3 Verksamheter med tillstånd för brandfarliga och explosiva varor.....	5
2.4 Industrimark med outnyttjad byggrätt	6
3 Riskbedömning	7
3.1 Riskkällor i omgivningen	7
3.2 Verksamhet inom planområdet	8
3.3 Sammanställning riskbedömning	8
4 Slutsats	10
Referenser	11

1 Inledning

Tyréns Sverige AB har fått i uppdrag av Östra Göinge kommun att ta fram en riskutredning för en detaljplan som varit ute på samråd där länsstyrelsen kommit med synpunkter kopplat till risk. Denna PM utreder om det finns risk för människors hälsa och säkerhet kopplat till närhet av eventuell riskkälla och industrimark för detaljplan för del av Västraby 13:15 m.fl. i Broby avsett för bostadsändamål.

1.1 Bakgrund

Detaljplanens syfte är att möjliggöra för attraktiva bostadstomter i ett naturskönt bostadsområde i nordöstra Broby med närhet till såväl Broby centrum som Helgeå och omgivande kulturlandskap. Därför ser nu kommunen över det sedan tidigare planlagda området i Strömshall för att kunna möjliggöra för attraktivare tomter.

Detaljplan har varit ute på samråd och Länsstyrelsen har i samband med det inkommit med synpunkter gällande behov av bedömning om risk för människors hälsa och säkerhet kopplat till planläggning av bostadsändamål i närhet av eventuell riskkälla och industrimark.

1.2 Syfte

Syftet med denna riskutredning är att utreda om det finns risk för påverkan på människors hälsa och säkerhet inom planområdet.

Målet med denna riskutredning är att utgöra underlag till planarbetet avseende risk för människors hälsa och säkerhet kopplat till närhet till riskkällor.

1.3 Avgränsningar

Risker där långvarig exponering krävs för skadliga konsekvenser eller risker som endast ger skador på egendom eller miljö ingår inte i utredningen. Påverkan från exempelvis buller, vibrationer, elektromagnetisk strålning, översvämning, ras, skred, luft- eller markföroreningar ligger också utanför utredningens ramar.

Påverkan från eventuella transportleder för farligt gods har behandlats i planbeskrivningen för detaljplanen och ingår inte i denna utredning.

2 Riskinventering

Riskinventering har genomförts för följande typ av riskkällor:

- Tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter enligt Miljöbalken (SFS 1998:808).
- Anläggningar som omfattas av Sevesolagen (SFS 1999:381) samt lagen (SFS 2003:778) om skydd mot olyckor (farliga verksamheter).
- Verksamheter med tillstånd för brandfarliga och explosiva varor enligt lagen (SFS 2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Inventeringen har genomförts utifrån öppna data från Länsstyrelsen och MSB. Verksamheter med tillstånd för hantering av brandfarlig och explosiv vara har sökts genom kontakt med räddningstjänsten.

2.1 Tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter

Tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter har inventerats på karta med hjälp av verktyg från Länsstyrelsen (Länsstyrelsen, 2023).

Inom 3 kilometer från planområdet återfinns två stycken tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter, Uddarps Gård och Broby avloppsreningsverk.

2.2 Seveso-verksamheter och verksamheter som omfattas av lagen om skydd mot olyckor

Anläggningar som omfattas av Sevesolagen (SFS 1999:381) samt lagen (SFS 2003:778) om skydd mot olyckor (farliga verksamheter) har inventerats på karta med hjälp av underlag från MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, 2023) och via mailkontakt med Räddningstjänsten i Kristianstad som även omfattar Östra Göinge kommun i dessa frågor. Det finns inga Sevesoanläggningar inom 5 kilometer från planområdet och inga farliga verksamheter enligt LSO i Östra Göinge kommun.

2.3 Verksamheter med tillstånd för brandfarliga och explosiva varor

För att inventera verksamheter som har tillstånd för hantering av brandfarlig och explosiv vara har räddningstjänsten i Kristianstad kontaktats.

På fastigheten Broby 5:177 finns Anders Sjöbergs Byggmaterial AB (Bolist Broby) registrerad, innehar tillstånd för 1000 liter gasol i lösa behållare, förvaras i skåp utomhus.

2.4 Industrimark med outnyttjad byggrätt

Ca 400 meter sydväst om planområdet återfinns ett område som är planlagt för industri, industriområdet i norra Broby, med outnyttjad byggrätt. En av länsstyrelsens synpunkter vid samråd var kopplat till den outnyttjade byggrätten där länsstyrelsen ser att en eventuell riskkälla i form av industri kan uppföras med påverkan på aktuellt planområde.

3 Riskbedömning

I detta avsnitt beskrivs den påverkan som respektive identifierad riskkälla bedöms medföra inom planområdet.

Riskbedömningen bygger till stor del på schablonavstånd och kvalitativa bedömningar.

Metoden används främst på grund av att skyddsavstånd mellan riskkällor och planområdet är stora. Utifrån de stora avstånden bedöms en översiktlig bedömning tillräcklig för att bedöma risknivån inom planområdet.

3.1 Riskkällor i omgivningen

Utifrån inventeringen av tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter konstaterades det att det fanns två sådana verksamheter inom 3 kilometer från planområdet. Uddarps Gård utgör en av de tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheterna och ligger ca 1,7 km från planområdet. Gårdens verksamhet utgörs av djurhållning av fjäderfä och gris. Tillståndsplikten bedöms härstamma från miljöaspekter snarare än olycksrisk kopplat till människors hälsa och säkerhet. Med hänsyn till avståndet till planområdet och typ av verksamhet görs bedömningen att det inte finns risk för påverkan på människors hälsa och säkerhet inom planområdet.

Den andra av de identifierade tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheterna är Broby avloppsreningsverk som återfinns på ett avstånd om ca 2,6 kilometer från planområdet. Avloppsreningsanläggningen tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd motsvarande > 2000 personer. Precis som för Uddarps Gård bedöms tillståndsplikten härstamma från miljöaspekter snarare än olycksrisk kopplat till människors hälsa och säkerhet. Då hänsyn även tas till avståndet från planområdet görs bedömningen att inga akuta effekter förväntas nå planområdet vid en olycka.

Inventeringen av anläggningar som omfattas av Sevesolagen visade på att inga sådana verksamheter finns inom 5 kilometer från planområdet och inga farliga verksamheter enligt lagen om skydd mot olyckor finns i Östra Göinge kommun. I MSB:s vägledning *Samhällsplanering och riskhantering i anslutning till storskalig kemikaliehantering* (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, 2017) har schabloniserade riskhanteringsavstånd tagits fram. Riskhanteringsavstånd i vägledningen beskriver ett avstånd kring en storskalig anläggning där kemikalier lagras eller hanteras där konsekvenserna vid en olycka kan orsaka dödsfall eller allvarlig skada utanför verksamhetsområdet. Vid jämförelse mellan

riskhanteringsavstånden och aktuellt avstånd på minst 5 kilometer till planområdet bedöms det inte finnas risk för akuta effekter på människors hälsa och säkerhet inom planområdet.

Anders Sjöbergs Byggmaterial AB (Bolist Broby) innehar tillstånd för 1000 liter gasol i lösa behållare och ligger ca 570 m från planområdet. MSB:s vägledning (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, 2017) har även schabloniserade riskhanteringsavstånd för hantering av gasol där en mängd upp till 5 ton gasol ger ett avstånd på 250 m. Sett till mängden hanterad gasol och avståndet till planområdet bedöms det inte finnas risk för påverkan på människors hälsa och säkerhet.

Vid industriområdet med outnyttjad byggrätt i norra Broby ser länsstyrelsen att en eventuell riskkälla i form av industri kan uppföras med påverkan på planområdet. Efter kontakt med Miljö och Bygglovsenheten på Östra Göinge kommun har det konstaterats att det inte finns någon information om kommande miljötillstånd för industriområdet. Dessutom om det i framtiden skulle bli aktuellt att upprätta en ny verksamhet inom industriområdet med påverkan på omgivningen så ställs fortfarande krav enligt Miljöbalken och verksamheten kan komma att kräva miljötillstånd. Om då påverkan på omgivningen är stor beviljas sannolikt inte miljötillstånd. Det finns även befintliga bostäder som ligger närmre industriområdet än vad aktuellt planområde gör. Riskinventeringen ovan visar även på att befintliga verksamheter inom industriområdet inte utgör någon riskkälla varför det även kan anses vara mindre troligt att t.ex. en storskalig kemisk industri med stor påverkan på omgivningen upprättas här. Bedömningen görs därför att det inte är troligt att en verksamhet upprättas i industriområdet med påverkan på människors hälsa och säkerhet i aktuellt planområde.

3.2 Verksamhet inom planområdet

Planerad användning av mark inom planområdet består endast av naturmark, gata och bostäder varpå ingen verksamhet som kan medföra påverkan på människors hälsa och säkerhet planeras uppföras inom planområdet.

3.3 Sammanställning riskbedömning

I Tabell 1 nedan görs en sammanställning av riskbedömningen ovan.

Tabell 1. Sammanställning av identifierade riskkällor och bedömning av påverkan på människors hälsa och säkerhet inom planområde.

Verksamhet	Typ av risk	Avstånd till planområde	Påverkan på planområdet
Uddarps Gård	Djurhållning	1,7 km	Nej
Broby avloppsreningsverk	Avloppsrening	2,6 km	Nej
Anders Sjöbergs Byggmaterial AB	Hantering gasol i lösa behållare	570 m	Nej
Industriområde med outnyttjad byggrätt	-	400 m	Nej

4 Slutsats

Riskinventeringen visar att det finns ett fåtal verksamheter, klassade som miljöfarliga eller med tillstånd för hantering av brandfarliga och explosiva varor, i planområdets omgivning som kan ge upphov till olyckor. Verksamheterna har bedömts avseende olycksrisk utifrån typ av verksamhet och hanterade ämnen. Bedömningen har genomförts översiktligt och baserat på de konsekvenser som kan förväntas. Riskbedömningen visar att avstånden mellan planområdet och de riskkällor som inventerats är tillräckligt stora för att risken för påverkan på människors hälsa och säkerhet ska betraktas som acceptabel inom planområdet.

En riskbedömning har även gjorts för industriområdet med outnyttjad byggrätt norr om Broby där det har bedömts att det inte är troligt att en verksamhet upprättas i industriområdet som har påverkan på människors hälsa och säkerhet i aktuellt planområde.

Eftersom riskbedömningen har genomförts översiktligt och kvalitativt är det inte möjligt att lägga samman bidragen till olycksrisken från olika riskkällor. Bedömningarna har företrädesvis genomförts konsekvensbaserat vilket innebär att risken bedöms acceptabel även om en olycka inträffar hos de verksamheter som identifierats som riskkällor. Den samlade olycksrisken bedöms därför inte heller innebära att situationen inom planområdet är oacceptabel.

Utifrån ovanstående resonemang bedöms nivån avseende risk för påverkan på människors hälsa och säkerhet som acceptabel för planerad markanvändning inom planområdet för detaljplanen för Västraby 13:15 m.fl. i Broby.

Referenser

Länsstyrelsen. (den 28 November 2023). *LST NikITa Tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter (extern) - punkter*. Hämtat från <https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=d1b3761e5e944f129a698acc7e7ed183>

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. (2017). *Samhällsplanering och riskhantering i anslutning till storskalig kemikaliehantering*.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. (den 28 November 2023). *Seveso - visningstjänst*. Hämtat från MSB.se: <https://www.msb.se/sv/verktyg--tjanster/seveso---visningstjanst/>

SFS 1998:808. (u.d.). *Miljöbalken*. Stockholm: Klimat- och näringslivsdepartementet.

SFS 1999:381. (u.d.). *Lag om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor*. Stockholm: Försvarsdepartementet.

SFS 2003:778. (u.d.). *Lag om skydd mot olyckor*. Stockholm: Justitiedepartementet .

SFS 2010:1011. (u.d.). *Lag om brandfarliga och explosiva varor*. Stockholm: Justitiedepartementet.